

[Poul Nødgaard]

nomi lider af nogle alvorlige problemer. Der er mange problemer i vores økonomi, der skal kureres, før ledigheden kan reduceres. Man kan sammenligne ledigheden med den feber, der ledsager en alvorlig sygdom: feberen er ubehagelig, men det er ikke feberen, der skal behandles. Det nytter ikke bare at slå feberen ned med codeimagnyler; sygdommen er der jo stadig. For at få feberen til at forsvinde er det sygdommen, der skal behandles, og ikke feberen.

Debatten om ledigheden har været præget af det syn, at bekæmpelse af ledighed skal foregå fra centralt politisk hold. Tanken om at hjælpe de ledige gennem politiske tiltag virker naturligvis tillokkende, men sagligt set må det erkendes, at tiden er løbet fra de centrale politiske løsninger. Politik skaber ofte langt flere problemer, end det løser. Ledighedsproblemet kan i virkeligheden ikke løses fra politisk hold. Den eneste institution, der kan løse ledighedsproblemet, er det frie marked. Den store arbejdsløshed er den måde, hvorpå markedet udtrykker, at arbejdskraften er blevet for dyr for arbejdsgiverne.

De vestlige industrilandes økonomiske samarbejdsorganisation, OECD, publicerede i 1989-90 en rapport om den danske økonomi. Denne rapport pegede på, at det høje niveau for mindstelønningerne har bragt lavindkomstgrupperne i den ubehagelige situation, at det kun meget dårligt kan betale sig at efterspørge dem, idet lønforskellen til højere uddannede indkomstgrupper ikke er særlig stor.

Dette syn blev støttet af økonomen Nina Smith fra Århus Universitet. Hun påpegede i januar 1989 i en rapport, at garantilønssystemet, der blev indført i 1977 for at sikre en undergrænse for de lavestlønnede, også betød en højere ledighed for de lavestlønnede.

Ifølge OECD er arbejdsløshedsydelse i Danmark så store, at indkomstforskellen mellem et lønnet job og arbejdsløshedsydelse er for beskeden til, at tilskyndelsen til at tage arbejde er særlig stor.

Skal man sætte en etiket på den høje arbejdsløshed, må man sige, at den er udtryk for politiske indgreb på arbejdsmarkedet, de store omkostninger, som vores ekstremt høje skattniveau har påført arbejdsmarkedet, og som virksomhederne dagligt må slås med, og desuden det generelt for høje lønniveau, som ar-

bejdsløshedsdagpengesystemet og velfærdspolitikken har påført arbejdsmarkedet.

Det er altså de mange politiske indgreb bl.a. på arbejdsmarkedet, der oprindeligt har skabt ledigheden, og ikke det frie marked. Langt størstedelen af den reelle del af den registrerede ledighed kan direkte henføres til politiske indgreb.

Svaret på den høje ledighed er, at arbejdsmarkedet skal have mulighed for at fungere langt mere fleksibelt og markedsøkonomisk, end hvad tilfældet er i dag. Den politik, der skal til for at løse ledighedsproblemet, er altså en politik, der kan give det frie marked mulighed for atter at fungere.

At der på grund af det høje beskatningsniveau er sket en forkert fordeling af mange økonomiske ressourcer, herunder arbejdskraften, fremgår bl.a. af forskeren Gunnar Viby Mogensens rapport »Sort arbejde i Danmark« fra 1985. Rapporten konkluderede, at størrelsen af det sorte arbejde i Danmark svarer til 110.000 fuldtidsstillinger. Denne konklusion er et klart eksempel på, at vores høje beskatning virker ødelæggende på arbejdsmarkedet. Man kan altså sige, at skatten bl.a. presser arbejdskraften væk fra det legale arbejdsmarked, og det er så sandelig kedeligt.

Når man taler om ledighed, er det selvfølgelig ikke til at komme uden om vort dagpengesystem. Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at dagpengesystemet i sig selv er med til at fremkalde ledighed. Derfor skal dagpengesystemet privatiseres; herved vil ledigheden ganske automatisk blive reduceret. Hvis finansieringen af dagpengesystemet overdrages til parterne gennem et forsikringssystem, vil personer, der modtager arbejdsløshedsdagpenge, uden at de reelt er arbejdssøgende, blive udskilt fra a-kassesystemet. Alene af den grund vil arbejdsledigheden falde. Lønpres og andre krav, der betyder en større risiko for ledighed, vil reduceres ved en privatisering af a-kassesystemet, da parterne selv skal betale omkostningerne ved øget ledighed.

Dagpengesystemet har i mange år medført, at vi i Danmark reelt har politisk fastsatte minimumslønninger for de laveste indkomstgrupper, idet dagpengesatsernes størrelse i vid udstrækning er bestemmende for de laveste indkomstgruppers lønniveau. Derfor har de laveste indkomstgrupper også haft den største